112. Meewerkaftrek afschaffen	
Thema	Commissie Regulering van werk
Doel	Komen tot een meer gelijke fiscale behandeling van arbeid voor werknemers in loondienst, IB-ondernemers en dga's.

Omschrijving van de maatregel

• Afschaffing van de meewerkaftrek.

Achtergrond/ratio

- De meewerkaftrek is een faciliteit in de inkomstenbelasting (artikel 3.78 Wet IB 2001) die geldt voor ondernemers die voldoen aan het urencriterium (globaal gezegd jaarlijks ten minste 1225 uur besteden aan de onderneming). De meewerkaftrek is onderdeel van de ondernemersaftrek (artikel 3.74 Wet IB 2001).
- De meewerkaftrek bedraagt tussen 1,25% en 4% van de winst en kan door de ondernemer worden geclaimd en is afhankelijk van het aantal uren dat de fiscale partner van de ondernemer zonder vergoeding in de onderneming meewerkt (minimaal 525 uur).
- De faciliteit is in 1985 geïntroduceerd omdat destijds een verbod gold op een arbeidsovereenkomst tussen echtgenoten (in 1997 is het verbod opgeheven).
- SEO Economisch Onderzoek concludeerde in 2017 in de Evaluatie fiscale ondernemingsregelingen dat het gebruik in bepaalde sectoren, zoals de landbouw en grooten detailhandel, hoog is wat vraagt om een meer sectorspecifieke benadering om de effectiviteit en doelmatigheid van de regeling in beeld te brengen. De evaluatie schetst als beleidsalternatief om de regeling af te schaffen.
- De OESO constateert in haar landenrapport Nederland dat de fiscale stimulering door middel van de meewerkaftrek leidt tot een verschil in belastingdruk tussen zelfstandigen en werknemers.
- De Commissie Van Dijkhuizen heeft voorgesteld de meewerkaftrek te schrappen, omdat deze moeilijk controleerbaar en fraudegevoelig is.
- De Commissie Regulering van Werk heeft voorgesteld om de huidige ondernemersfaciliteiten, waaronder de meewerkaftrek, volgens een herkenbaar tijdpad met spoed af te bouwen.
- Om bestaande gebruikers tijd te geven hun samenwerking op een andere manier vorm te geven, kan een aankondigingstermijn worden overwogen of een fasering zoals bij de zelfstandigenaftrek.

Effecten	
Economie	Bij afschaffing vermindert de meewerkaftrek het gezamenlijke bedrag van de winst die een IB-ondernemer geniet niet meer. Hierdoor wordt het in bepaalde gevallen minder gestimuleerd om als IB-ondernemer werkzaam te zijn en – omdat de prijzen bij toekomstige opdrachten zullen stijgen - om een IB-ondernemer in te huren. De afschaffing van de meewerkaftrek treft met name de agrarische sector, waarbinnen in veel situaties de echtgenoot/partner meewerkt in het bedrijf van de agrariër.
Begroting	Het afschaffen van de meewerkaftrek levert structureel \in 8 miljoen per jaar op.
Overig	N.v.t.
Uitvoeringsaspecten	De maatregel werkt complexiteitsverlagend voor de Belastingdienst. De Commissie Van Dijkhuizen heeft reeds voorgesteld de meewerkaftrek af te schaffen, omdat deze moeilijk controleerbaar en fraudegevoelig is. Afschaffing van de maatregel komt derhalve ten goede aan de fraudebestrijding en het handhavingsbeleid van de Belastingdienst. De maatregel leidt tot aanpassing van de systemen. Er is sprake van een eenvoudige structuurwijziging.